

ROZ/ŁĄCZENI

Rosja... Jakie są pierwsze skojarzenia z tym słowem? Śnieg, niedźwiedzie, brak cywilizacji. Największe pod względem powierzchni państwo świata liczy ok. **17 mln km²**. Niektóre miasta i tereny przypominają Europę, lecz większość ziem Rosji przypada na Syberię i Daleki Wschód. Tysiący osad i wiosek zamieszkałych jest przez wioski liczące 50-100 osób. Porozrzucane wśród stepów, tajgi i śniegu, są jedynymi osadami ludzkimi wśród setek, tysiące kilometrów kwadratowych pustkowia. Mieszkańcy tych terenów nie zawsze mają dostęp do informacji? W jaki więc sposób i jak często łączą się z resztą świata?

Rosja ma około **1100** miast, z tego **11** liczy powyżej 1 mln mieszkańców. Dodatkowo posiada ok. **155** tys. wiosek, z których **19%** zostało nazwanych „*miejscowościami niezamieszkałymi*”, czyli mieszka tam mniej niż 50 osób. Są to oficjalne dane Ministerstwa Statystyki z 2010 roku [*Perepis-2010.ru*]. Równocześnie sprawozdanie Ministerstwa Komunikacji Rosji podaje, że w roku 2011 Rosjanie posiadali w sumie z około **148** tys. automatów telefonicznych oraz mieli dostęp do ok. **20** tys. stacjonarnych telefonów przeznaczonych do połączeń międzymiastowych i międzynarodowych [Dane z portalu *Rossvyaz.ru*].

Wprowadzenie sieci komórkowych w ZSRR zapoczątkowane zostało w 1990 roku, a pierwsze symboliczne połączenie za pośrednictwem aparatu firmy **Nokia** odbyło się **9 września 1991 roku**, kiedy to burmistrz San Petersburga Anatolij Sobczak zadzwonił do żony na swój stacjonarny telefon domowy. Podstawowym standardem sieci komórkowych był **DAMPS**. Działał do roku 2010. W latach 2005-2007 zostały dodatkowo wprowadzone systemy **GSM-900** i **GSM-1800**. Telefon komórkowy szybko stał się najpopularniejszym środkiem łączności ze światem. Badania wykazały, że tylko w 2005 roku Rosjanie „przegadali” około **155 mld minut** i wysłali **15 mld smsów**. Dzisiaj dla mieszkańca rosyjskiego miasta komórka to nie tylko telefon, a także aparat fotograficzny, GPS, odtwarzacz i łatwy dostęp do Internetu. Do 2010 roku w Rosji zostało sprzedane łącznie ok. **244 mln kart SIM** oraz według danych rosyjskiego operatora sieci komórkowych *Beeline* **290 mln** aparatów komórkowych.

Publiczny telefon satelitalny w koriackiej miejscowości Apuka, zamieszkiwanej przez 32 osoby (Obwód Kamczacki) / fot. N. Solowiow

Większość komputerów ma dostęp do sieci za pomocą połączenia kablowego niskiej prędkości. Zaledwie 11 % posiada połączenie światłowodowe. Reszta łączy się z Internetem za pośrednictwem sieci komórkowych i modemów USB. Dotyczy to szczególnie oddalonych terenów, nie dysponujących połączeniami kablowymi. Czy biblioteki mogłyby pomóc rosyjskim użytkownikom informacji w łączeniu z Internetem? Niestety według raportu „*Polityka państwowa w sferze bibliotekarstwa*” liczba bibliotek posiadających dostęp do globalnej sieci internetowej w roku 2010 balansowała w granicach ok. **20 %** w całej Rosji.

Większość mieszkańców rosyjskich wiosek wciąż pozostaje poza zasięgiem Internetu. Nie mają nawet tradycyjnych linii telefonicznych. Jedynym środkiem pozyskiwania informacji pozostaje dla nich **telefon satelitalny**. Ministerstwo Komunikacji podaje, że obecnie nad terenami Rosji znajduje się **11 satelitów**, zapewniających dostęp do połączeń satelitalnych nawet dla najbardziej odległych północnych miejscowości. Koszty minuty połączenia satelitalnego są zawrotne: w systemach **Inmarsat** czy **Iridium** wynoszą one od **2,50 – 3,00 \$** i wyżej.

Mieszkańcom północnej Syberii i Dalekiego Wschodu, których nie stać na korzystanie z telefonów satelitarnych, pozostaje w konsekwencji zwykła poczta. Ministerstwo Komunikacji chwali się, że w roku 2011 na 10 tys. mieszkańców dalekich wiosek funkcjonowało **25** tradycyjnych skrzynek pocztowych, a średnio statystyczny rosyjski wieśniak, z powodu braku innych możliwości komunikacyjnych, wysyłał przeciętnie aż do **11** listów rocznie.

** Ekaterina Sherengovskaya – pochodzi z Kamczatki, absolwent Kamczackiego Uniwersytetu Pedagogicznego, tłumacz z języka rosyjskiego, uczestnik studiów doktoranckich WZiKS UJ*